

KAROL KRÓLIK

TEMAT LEKCJI: „Oszczędzanie, inwestycja i konsumpcja - jest czas na wszystko”

CZAS: 45 minut

CEL OGÓLNY: **Uczeń będzie wiedział jak zainwestować pieniądze, jakie są instrumenty w jakie może zainwestować dostępne środki oraz jakie mogą być konsekwencje decyzji które podjął. Pozna również „wielką siłę” która drzemie w procencie składanym.**

ZAŁOŻENIE: **Uczniowie posiadają podstawową wiedzę na temat instrumentów w jakie można zainwestować pieniądze. (problem poruszany na jednym z poprzednich zajęć lub zadany jako praca domowa)**

CELE OPERACYJNE:

Poziom	Kategoria
I. Wiadomości	A. Zapamiętane wiadomości - potrafi posługiwać się pojęciem: oszczędzanie, konsumpcja, inwestycja, procent składany, akcje, obligacje, fundusz inwestycyjny, opcje, kontrakty terminowe, ryzyko. - potrafi wskazać „plusy” i „minusy” oszczędzania, inwestycji i konsumpcji - potrafi podać przykłady różnego rodzaju inwestycji, oraz określić podstawowe ryzyko z nimi związane.
	B. Zrozumienie wiadomości - potrafi wyjaśnić „cud” procentu składanego - potrafi zorganizować i podzielić własny „portfel” - rozpoznaje rodzaje instrumentów inwestycyjnych - zdaje sobie sprawę z zagrożeń jakie na niego czekają podczas wyboru form zarządzania środkami finansowymi
II. Umiejętności	C. Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych - Potrafi określić w jaki sposób zagospodarować dostępne środki finansowe oraz jak gospodarować swoimi regularnymi przychodami.
	D. Stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych - Potrafi dopasować formę zarządzania portfelem w zależności do potrzeb indywidualnych poszczególnych osób. (kryterium w tym zagadnieniu będzie wiek, oraz specyfika i potrzeby jakie za sobą niesie właśnie to kryterium)

METODY PRACY: Wykład oraz dyskusja.

FORMA PRACY: Praca z całą klasą oraz praca w grupach.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: Tablica, na kartkach treści ćwiczeń problematycznych do rozwiązania przez uczniów.

TOK LEKCJI

FAZA WPROWADZAJĄCA	
Czynności nauczyciela	Czynności ucznia
<ul style="list-style-type: none">- Podaje temat lekcji, cele lekcji i formy realizacji tematu.- Rozpoczyna lekcję pytaniem „Co to jest oszczędzanie, inwestycja i konsumpcja?” (Zał.1.)- Uzupełniając zamierzenia dydaktyczne nauczyciel pyta również: „Co to jest ryzyko?”	<ul style="list-style-type: none">- Uczniowie zapisują temat lekcji- Uczniowie w czasie (ok. 2min) mają się zastanowić co każde z tych słów oznacza i jakie są cechy charakterystyczne dla tych zachowań. Forma dyskusji i wymiany zdań oraz utworzenie optymalnej odpowiedzi do każdego z określeń- Uczniowie podają ogólne określenie tego terminu.
FAZA REALIZACYJNA	
Czynności nauczyciela	Czynności ucznia
<ul style="list-style-type: none">- Przedstawienie „Bajki o trzech braciach” (Zał.2.)- Zadanie pytania o scharakteryzowanie zachowania trzech braci i dopasowanie ich do zagadnień konsumpcji, inwestycji i oszczędności.- Pytanie: „Co za czynnik przyniósł jednemu z braci ogromnie zyski, jak się nazywa i czym się charakteryzuje?”- Przedstawienie zagadnienia „Procentu składanego” (Zał.3.)- Wymienić rodzaje instrumentów inwestycyjnych wraz z podstawowym określeniem stosunku zysku do ryzyka- ĆWICZENIE (Zał.4.)	<ul style="list-style-type: none">- Uważne słuchanie uczniów i notowanie szczegółów dotyczących 3 braci.- Krótka odpowiedź z uzasadnieniem i podaniem najważniejszych cech charakterystycznych- Dyskusja uczniów- Uczniowie notują i zadają pytanie w razie braku zrozumienia.- Dyskusja uczniów i ustalenie przy pomocy nauczyciela właściwej odpowiedzi- Rozwiązanie ćwiczenia w podgrupach- Omówienie wyników

FAZA PODSUMOWUJĄCA

Czynności nauczyciela	Czynności ucznia
<ul style="list-style-type: none">- nauczyciel zadaje pytania z rozumienia terminologii użytej na lekcji - podsumowanie zajęć z zaakcentowaniem najważniejszych informacji „procent składany, konsumpcja, oszczędzanie, inwestowanie” - Ocenia aktywność uczniów i dziękuje za lekcję.	<ul style="list-style-type: none">- uczniowie zadają pytania i weryfikują zdobytą wiedzę

Załącznik 1.

KONSUMPCJA - to zużywanie posiadanych zasobów (na przykład pieniędzy) w celu bezpośredniego zaspokojenia ludzkich potrzeb.

Wyróżniamy:

Konsumpcja autonomiczna – jest to niezależna od dochodów, stanowi ona - oczywiście według subiektywnej oceny danego konsumenta - niezbędne minimum, zapewniające egzystencję.

Konsumpcja dodatkowa – jest to natomiast uwarunkowana wysokością dochodów, oznacza wydatki na dobra, które nie są niezbędne do życia.

OSZCZĘDZANIE – rezygnacja z konsumpcji dziś na rzecz konsumpcji jutro, rozsądne a zarazem nierozrzutne wydawanie pieniędzy, cechuje się minimalizacją ryzyka poprzez przechowywanie je „bezpiecznym” miejscu.

INWESTOWANIE – przeznaczenie części środków na realizację jakiegoś przedsięwzięcia obciążonego ryzykiem. Zyski jakie osiągniemy w przyszłości zależą od ryzyka, im chcemy mieć większy zysk w przyszłości tym musimy ponieść potencjalnie większe ryzyko (np. kontrakty terminowe) i proporcjonalnie im bardziej chcemy ograniczyć ryzyko tym musimy się liczyć z tym, że potencjalny zysk będzie mniejszy (np. obligacje)

RYZYKO - oznacza miarę/ocenę zagrożenia czy niebezpieczeństwa wynikającego albo z prawdopodobnych zdarzeń od nas niezależnych, albo z możliwych konsekwencji podjęcia decyzji.

Załącznik 2.

Bajka o trzech braciach, czyli procent składany

WYDAWACZ, TRZYMACZ i KUMULACZ byli trojaczkami. Dla przeciętnego obserwatora wyglądali identycznie. Jednak MILIONKA, ich ukochana ciocia, wiedziała, że to nie była prawda. Ale ona uwielbiała każdego z nich i każdemu dała 1000 złotych na 18 urodziny. W zaufaniu przekazała im też swoją finansową mądrość:

"Użyj pieniędzy właściwie, a nagrodzą cię w przyszłości wielokrotnie."

WYDAWACZ załatwił sobie karty kredytowe, kupił nowy zestaw stereo i urządził "odlotowe" urodziny. Następnego ranka zbudził się co prawda z mglistym wspomnieniem przyjęcia, ale miał nowy sprzęt i dziewczynę, którą poznał na przyjęciu. WYDAWACZ czuł się naprawdę szczęśliwy, że ciocia MILIONKA dała mu tak dobrą radę. Zaczął korzystać z karty kredytowej, aby zrobić wrażenie na swojej dziewczynie.

TRZYMACZ był bardziej konserwatywny. Zainwestował pieniądze w międzynarodową spółkę finansową z miesięcznym zyskiem 1,5%. Po miesiącu otrzymał 15 złotych zysku. TRZYMACZ wypłacił te 15 złotych i zafundował sobie pizzę. Robił tak co miesiąc, myśląc, że to właśnie była owa "wielokrotna nagroda w przyszłości", o której mówiła ciocia MILIONKA. Najważniejsze jednak było to, że jego oryginalna 1000-złotowa lokata była nietknięta, a on co miesiąc zyskiwał dodatkowe pieniądze.

KUMULACZ też zainwestował swoje 1000 złotych na 1,50% miesięcznie. Lecz w odróżnieniu od TRZYMACZA zdecydował się reinwestować comiesięczny zysk. W drugim miesiącu KUMULACZ zarobił 15,23 (1,50% z 1015 złotych). TRZYMACZ drwił, mówiąc, że rezygnowanie z pizzy nie jest warte dodatkowych 23 groszy.

Mijały miesiące. Kapitał KUMULACZA rósł, podczas gdy kapitał TRZYMACZA pozostawał niezmienny (1000 złotych). Jedyne co TRZYMACZ zyskiwał ze swojej inwestycji, to comiesięczna pizza pepperoni. Zaczął się nawet zastanawiać, czy aby dobrze zinterpretował radę cioci MILIONKI.

Tymczasem KUMULACZ otrzymywał stale rosnące wypłaty, które natychmiast reinwestował. Po roku jego miesięczna wypłata wyniosła 17 złotych 93 grosze, podczas gdy jego kapitał wzrósł do 1195 złotych i 62 groszy. W ten sposób jego roczny zysk wyniósł 19,56%! Po pięciu latach pieniądze KUMULACZA urosły do 2443 złotych i 22 groszy. Miał tylko 23 lata, a jego pieniądze zwiększyły się bardziej niż dwukrotnie bez najmniejszego wysiłku!

Gdy KUMULACZ skończył 35 lat, jego kapitał wyniósł 20 848,40, a gdy osiągnął 65 rok życia, stał się milionerem z kwotą 4 434 532,36.

Co stało się z WYDAWACZEM? Posługiwał się kartami kredytowymi. Lecz jego zadłużenie zaczęło się kumulować, ponieważ żeby spłacić jeden dług, musiał z drugiej karty wypłacać

dług plus odsetki, potem z tej pierwszej karty większy dług plus większe odsetki, potem z drugiej karty jeszcze większy dług plus jeszcze większe odsetki i tak dalej...

Każdego miesiąca KUMULACZ stawał się coraz bogatszy, a WYDAWACZ coraz biedniejszy. WYDAWACZ w końcu dostrzegł, iż znalazł się w finansowym dołku, który wciąż się pogłębiał. Zestaw stereo dawno sprzedał, dziewczyna go rzuciła. Finansowy "kac", który zaczął się w 18 urodziny, nękał WYDAWACZA do końca jego krótkiego życia! Mając 35 lat, ogłosił bankructwo, a kilka lat później popełnił samobójstwo.

TRZYMACZ też nie mógł sobie poradzić z sytuacją, w której się znalazł. Systematycznie wydawał zyski z lokaty, a ponieważ były niewielkie, zaczął co miesiąc uszczuplać lokatę! Takie postępowanie sprawiło, że ostatecznie nie był w stanie powiązać końca z końcem i umarł samotnie w małym domku w górach.

KUMULACZ został multimilionerem bez jakiegokolwiek wysiłku. Podróżował po świecie, poślubił piękną i inteligentną kobietę, która podziwiała jego finansowy geniusz.

Trzej bracia. Różne drogi. Różne wyniki. Ale jedna rzecz była wspólna. Siła, która uczyniła KUMULACZA bogatym, była tą samą siłą, która wyciągnęła pieniądze z kieszeni WYDAWACZA. Albert Einstein nazwał ją "najpotężniejszą siłą we Wszechświecie". I zapamiętaj - ta siła może być twoją najlepszą przyjaciółką lub twoim najgorszym wrogiem.

Co to za siła?

PROCENT SKŁADANY

On może odmienić twoje życie. Możesz kontrolować go dla własnej korzyści lub zignorować go w swojej niewiedzy.

Chcesz być WYDAWACZEM, TRZYMACZEM czy KUMULACZEM?
Wybór należy wyłącznie do ciebie.

Załącznik 3.

PROCENT SKŁADANY - to sposób oprocentowania wkładu pieniężnego K , polegający na tym, że np. roczny dochód w postaci odsetek jest doliczany do wkładu i procentuje wraz z nim w roku następnym.

Po n latach (kapitalizacja – czyli naliczanie odsetek – po każdym pełnym roku) wkład K jest równy:

$$K_n = K \cdot \left(1 + \frac{r}{100}\right)^n$$

, gdzie r to stopa procentowa.

Jeśli kapitalizacja odsetek następuje m razy w roku, to wkład jest równy:

$$K_n = K \cdot \left(1 + \frac{r}{100 \cdot m}\right)^{mn}$$

Jeśli kapitalizacja odsetek jest ciągła, to wielkość wkładu K po n latach dana jest wzorem:

$$K_n = K \cdot e^{rn}$$

, gdzie $e = 2,7182818\dots$ to liczba Eulera (podstawa logarytmu naturalnego).

Załącznik 4.

ĆWICZENIE:

Celem ćwiczenia jest rozdysponowanie kwoty 100 000 zł. (przyjmijmy że ta kwota pochodzi ze spadku:) u osób o przeciętnej sytuacji finansowej w wieku 20, 45 i 70 lat.

Uwarunkowania jakie należy wziąć pod uwagę:

- specyfika wieku i potrzeby z niego wynikające
- możliwość użycia wszystkich dostępnych na rynku instrumentów finansowych.

Klasę dzielimy na 3 mniejsze grupki aby przyporządkować im oddzielnie podzadania:

- gr.1) 20-latek
- gr.2) 45-latek
- gr.3) 70-latek

Dyskusja i uzasadnienie wyborów uczniów.

BIBLIOGRAFIA:

<http://www.tf.pl>

<http://www.twojepieniadze.republika.pl>

<http://www.kapital.edu.pl>

The Golden Financial Club - webside